

A boldoggáavatási dekrétum szövege

2001. április 2-án a Szentatya jelenlétében felolvasták a Charles de Foucauld egyházmegyes pap (1858–1916) boldoggá avatását célzó dekrétumot. A Szenttéavatási Kongregáció prefektusa bemutatta Isten szolgájának életét, majd a kongregáció titkára kihirdette: „A pápa elismerte, hogy Charles de Foucauld hősies fokon gyakorolta az erényeket”. A határozat szövege:

SZENTTÉAVATÁSI KONGREGÁCIÓ

Ghardaïa a Szaharában

ISTEN SZOLGÁJA, CHARLES DE FOUCAULD

(Károly, Jézus Kistestvére)

boldoggá és szentté avatása

EGYHÁZMEGYÉS PAP

(1858–1916)

HATÁROZAT AZ ERÉNYEKRŐL

„Uram, Jézus, Aki azt mondottad: »Senkinek sincs nagyobb szeretete annál, mint aki életét adja barátaiért«, teljes szívemből vágyom életemet adni Érted. Nagyon buzgón kérem ezt Tőled, de azért ne az én, hanem a Te akaratod teljesejék. Felajánlom Neked az életemet: éljek vagy haljak, ahogyan legjobban tetszik Neked: Benned, Általad és Érted!”

Önmagának ez a felajánlása, amelyet Isten szolgája, Charles de Foucauld tett, és egy hitben, reményben és az Isten és a felebarát iránti szeretetben megélt életté lett, rendkívül hasonlóvá teszi őt az Úr Jézushoz.

Megtérése huszonnyolc éves korában meghatározza egész eljövendő életét: felfedezi az Atya irgalmas szeretetét, amely Jézusban nyilvánult meg, valamint Jézus szeretetét, aki az Evangéliumban és az eucharishtiában adja magát nekünk, és szeretete magával ragadja őt, és azt akarja, hogy a legszegényebb testvéreiben jelen lévő Jézusnak adja egész életét. Később így ír egyik barátjának:

„Az a názáreti Jézus, akit 1900 éve keresztre feszítettek, meghódította szívemet, és azzal töltöm életemet, hogy amennyire gyengeségem engedi, keresem, hogyan kövessem Őt.” „Amint hittem, hogy van Isten, azonnal megértettem, hogy nem tehetek mást, mint hogy egészen érte éljek: szerzetesi hivatásom hitemmel egy órában született meg (...) az Evangélium megmutatta nekem, hogy mindent a szeretetbe kell belefoglalni.”

Így aztán valóban úgy lehet meghatározni Isten szolgáját, mint azt az embert, „aki szeretetté teszi a vallást”, akinek jelmondata: „Jézus–Szeretet” lesz.

Charles 1858-ban Strasbourgban született, mélyen hívő keresztény családban. Már serdülőkorában – a vallási szkepticizmus és a pozitivizmus, akkor divatos irányzatok hatására – elveszíti a hitét. Elmerül a világi élet élvezeteiben és kicsapongásaiban, ezek azonban nem elégítik ki. Húszévesen katonatiszt lesz. Algériába küldik. Három évvel később elhagyja a katonaságot, és élete veszélyeztetésével tudományos kutatómunkába kezd Marokkóban. A muzulmán hittal való találkozása, az igazság bensőséges keresése, unokanővérének tapintatos jósága és barátja, Henri Huvelin atya segítsége újra felfedeztetni vele a keresztény hitet, 1886. október vége felé. Megtérése teljes és végleges.

1887 márciusában egy mondat mély nyomokat hagyott lelkében: „Jézus annyira elfoglalta az utolsó helyet, hogy soha senki nem ragadhata el tőle azt”. Ugyanígy, 1888 végén, szentföldi zarándoklata alkalmával megrendíti a Megtestesülés teljes valóságának megértése. Erről így ír: „Názáret utcáit járva, amelyeket Urunk, a szegény kéikezi munkás lábai tapostak, felfedeztem Názáret isteni munkásának egyszerű és rejtett életét.”

Ettől kezdve Charles szüntelenül arra törekszik, hogy szeretetből Jézusnak, az egyetlen példaképnek a nyomában járjon.

Azért, hogy kövesse és utánozza ezt a Názáreti Jézust, aki elrabolta a szívét, 1890-ben belép a trappistákhoz. Hét évig marad náluk. Kiüresíti szívét mindentől, ami túlságosan emberi, azért, hogy csak Istenért lelkesüljön, és hogy Isten akarata legyen életének „*egyetlen nélkülözhetetlen (...) mindennapi kenyere*”.

A hit élteti, az a hit, amelyet kifejezésre juttat az egyháznak, Krisztus jegyesének tana iránt, a legteljesebb és szeretetből fakadó engedelmségével is:

„Rendíthetetlen ragaszkodás az egyházhoz, amely Jézus jegyese, amelyben Jézus valóságosan él, amelynek Jézus a lelke, amelyet jegyesként szeret (...), ragaszkodás mindahhoz, ami tőle származik, intézményeihez, szertartásaihoz, papjaihoz (...), ragaszkodás a Szentatyához, az egyház fejéhez, képviselőjéhez. (...) Nagyon imádkozzunk a Szentatyáért, a szándékaiért, az egyházért. (...) Nagyon szeressük az egyházat, amelyet Jézus, a Jegyese olyan nagyon szeret: minél jobban szeretjük az egyházat, annál inkább miénk a Szentlélek.”

Törekvése Isten akaratának teljesítésére és a vágy egy olyan szegény életre, amelyet Názáret utcáit róva ismert meg, a trappisták elhagyására késztetik. Négy évet tölt Názáretben, a klarisszák kolostorának közelében.

A visszavonultságnak, az eucharisztia hosszan tartó szerelmes szemlélésével végzett imának és a Szentírás kitartó átélésének ideje volt ez. Hite által örömet leli abban, hogy éjjel-nappal hosszú órákat tölt a tabernákulum előtt; az a vágya, hogy egyre tökéletesebben kövesse Jézust, aki áldozatul ajánlja fel magát, lassanként megérleli benne az elhatározást, hogy a papi hivatást válassza, hogy ott is jelenvalóvá tegye Jézust az oltáriszentségben, ahol még soha nem volt jelen. Így aztán – a Szentírás és az eucharisztia által táplálva – egyre jobban magával ragadja a szeretet dinamikája, hogy mint „élő Evangélium” tanúságot tehessen Jézus szeretetéről, hagyja elragadni és átalakítani magát Nagyon Szeretett Testvére és Ura képére, annak eucharisztikus sorsában.

A megtestesült Szeretet misztériumától elbűvölve felfedezi a názáreti élet apostoli dimenzióját, amely elválaszthatatlan a Megtettesülés titkától, és a Vizitáció misztériumában nyer kifejezést: mint Mária, csendben akarja elvinni Jézust a többiekhez, elvinni azokhoz, akik még nem ismerik. Nem szavakkal, hanem egy oltár, egy tabernákulum felállításával, amely beragyogja az egész vidéket.

1901-ben – Názáretet elhagyva – Viviers-ben (Franciaország) pappá szentelik, és a Szaharában fekvő Béni-Abbès-ba megy. Az algériai egyházba *Msgr. Guérin*, a Szahara apostoli prefektusa fogadja be; mély barátság szövődik kettejük között a misszió szolgálatában.

Egész életére jellemző, hogy pontos rendszabályt ír elő magának..., de Isten akaratát keresve mindig kész a Szentlélek sugallatát követni, a pillanatnyi körülményeket mint jelzéseket értelmezni. Innen van az az állandó képessége, hogy megváltoztasson egy látszólag szilárdan megalapozott élettervet, mert nem ő, hanem a Másik úgy akarja. Annyira, hogy lassanként új életstílust látunk nála kialakulni. Így aztán az a vágya, hogy befogadjon mindenkit, aki az ajtaján kopogtat, remeteségét hamarosan reggeltől estig „méhkassá” alakítja át. Nemsokára így ír unokanővérének: „*Rá akarom szoktatni az összes itteni lakost, keresztényeket, muzulmánokat, zsidókat, hogy testvérüknek tekintsenek, egyetlen testvérnek. A házat már kezdik »testvériségnek« nevezni, és ez nagyon kedves nekem.*”

A legszegényebbeket befogadva rájön a „rabszolgaság szörnyűségére”, amelynek az ország sok lakosa esett áldozatul. Minden tőle telhetőt megtesz, hogy erélyesen leleplezze ezt az igazságtalanságot:

„Nincs jogunk ahhoz, hogy »alvó őrszemek« legyünk, »néma kuttyák« (Iz 56,10), »közönyös pásztorok« (Ez 34) (...) Nem akarom megcsalni gyermekeimet, és nem megtenni Jézusért azt, amire szüksége van. Jézus van ebben a fájdalmas helyzetben: amit egynek tesztek e kicsinyek közül, nekem teszitek.” „Az az ember, aki elmegy mellettünk, aki szegény, mezítelen, utazó, aki szenved, semmit sem kér tőlünk, de tagja Jézusnak, egy darab Jézusból, része Jézusnak.”

1903-ban Károly testvér a Szahara legdélibb részén fekvő hegyvidékre, Hoggárba megy, amelyet a tuaregek, kivétel nélkül muzulmán nomádok laknak. Életének ebben az új szakaszában egyedül az Istenbe vetett reménység tartja fenn, és segíti, hogy le tudja küzdeni a pusztaság magányában folytatott élet nehézségeit, nagy szegénységben és időszakonként létbizonytalanságban, az eleinte gyanakvó muzulmán népesség közegeiben. Msgr. Guérinnel való kapcsolatából merít erőt ahhoz, hogy képes legyen remélni minden ember üdvösségét, és azt, hogy az iszlám vallásban élők is befogadják Jézus üzenetét.

Ezentúl élete nagy része a sivatagot bejáró nomádok élete lesz; e vándorlásai lehetővé teszik számára, hogy kapcsolatba lépjen az ország lakosaival. Mert nem azért ment a pusztába, hogy a magányt keresse, hanem azért, hogy egészen kicsiny és megközelíthető emberként eljusson azokhoz, akikhez senki más nem menne el. Ez a lelkiület vezeti, amikor Tamanrasset-t választja szállásául, ahol egyetlen francia sem él, és ahol az Assekrem hegyes fennsíkján 1911-ben remeteséget állít fel. Megkísérel, hogy az élet viszontagságai és nyomorúságai között, mindig a Názáreti Jézus élete fényében egyszerűen a tuaregek barátja és testvére legyen.

Úgy tekintette jelenlétét, mint előkészületet az Evangélium hirdetésére; meg kell állapítania, hogy még nem érkezett el a vetés ideje, de ha nagyon korai is még, elő kell készíteni a talajt. Megtanulja a tuaregek nyelvét, megismeri kultúrájukat, és erőssé lesz benne a meggyőződés: ahhoz, hogy elvigyük nekik az Evangéliumot, valóságosan szeretnünk kell azokat, akikhez a küldetésünk szól: ez a mélyreható indoka óriási, türelmes, tudományos nyelvészeti munkájának.

Egyre inkább felfedezi, hogy jelenlétének és munkájának a jóság apostolkodásának kell lennie: *„aki engem lát, ezt kell mondania: mivel ez az ember ilyen jó, a vallásának is jónak kell lennie. Ha valaki megkérdezi tőlem, hogy miért vagyok szelíd és jó, azt kell mondanom: mert egy nálam sokkal nagyobb jónak vagyok a szolgálja.”*

A trappistáknál töltött idő óta nem szűnt meg ápolni azt a gondolatot, hogy testvérei legyenek, akik követnék Jézust názáreti rejtett életében („Jézus Férfi és Női Kistestvérei”). A feladat végtelen nagyságát felmérve szorgalmazza a laikusok részvételének fontosságát az evangelizációban (újabb Priscillák és Aquilák: Róm 16,3–5). Így határozza meg ennek lelkiségét: *„Minden kereszténynek apostolnak kell lennie. (...) Különösen testvért kell látnia minden emberben, Isten gyermekét. Minden kereszténynek nagyon szeretett testvérének kell tekintenie minden embert... Minden emberhez Jézus Szíve érzelmeivel kell fordulnia.”*

Amikor 1914-ben kitör a háború Franciaország és Németország között – nem kis szívfájdalommal, mert hazafisága Franciaországba való visszatérésre buzdítaná –, elhatározza, hogy Tamanrasset-ben marad, véglegesen azokhoz kötve sorsát, akik befogadták. Ezalatt a muzulmán szenuusziták társasága növekvő befolyása következtében Hoggárban megszaporodnak a szórványos támadások.

1916. december elsején este a tuaregek meglepetésszerűen elfogják Károly testvért. A remeteség fosztogatása közben az őrzésével megbízott fiatal fiú fejvesztettségében véletlenül megöli őt.

Így beteljesedett egyik legkitartóbb vágya: követni Jézust a végsőig, kiontott vérét adva szeretete jeléül. Húsz évvel korábban írta:

„Bármilyen szándékkal ölnek meg bennünket, ha lélekben úgy fogadjuk az igazságtalan és kegyetlen halált, mint kezdetű ajándékát, (...) ha engedelmeskedve szavaidnak: »Ne álljatok ellen a gonosznak« (Mt 5,39), nem állunk ellen, és a Te példádát követjük..., akkor bármilyen szándékkal ölnek meg, mi tiszta szeretetből halunk meg, (...) és ha a szó szoros értelmében és az emberek szemében nem számít is vértanúhalálnak, a Te szemedben mégis az lesz. Tökéletes képmása lesz a Te haláloednek (...) mert ha ebben az esetben nem ajánlottuk fel vérünket hitünkért, teljes szívünkkel felajánlottuk és kiszolgáltattuk szeretetedért.”

Károly testvér életét felajánlva valóban követte Jézust, mindvégig szeretve, mint Ő (Jn 13,1). Négy hónappal halála előtt egy barátjával bizalmasan közölte minden ember, de főleg a szegények iránti szeretetének titkát:

„Azt hiszem, nincs az Evangéliumnak olyan mondata, amely mélyebb hatással lett volna rám, és jobban átalakította volna az életemet, mint ez: »Mindaz, amit e kicsinyek közül egynek is tesztek, nekem tesztek«. Ha

az ember belegondol, hogy ezek a szavak a teremtetlen Igazság szavai, hogy annak ajkáról hangzottak el, aki ezt mondta: »Ez az én testem (...) ez az én vérem«, micsoda erővel kell keresnünk és szeretnünk Jézust ezekben a »kicsinyekben«, ezekben a bűnösökben, ezekben a szegényekben.»

Isten szolgája halála után szentségének híre, amelyet már életében élvezett, megerősítést nyert, és elterjedt világszerte. Sok férfi és nő kezdte követni példáját és tanítását, különböző kongregációkat és jámbor társaságokat létesítve. Így újra beteljesültek Jézus szavai: „Ha a búzaszem nem esik a földbe, és el nem hal, egyedül marad: de ha elhal, sok termést hoz” (Jn 12,24).

A boldoggá- és szenttéavatási pert a szaharai ghardaïai apostoli prefektúrán indították el (az 1927–1947. években), a rendes informatív eljárás keretében, amelyhez tizenkét periratot csatoltak a római kúria informálására. E kánoni adatgyűjtések szavahihetőségét és értékét a Szenttéavatási Kongregáció elismerte 1991. június 21-én kihirdetett határozatával. A „*Positio*” megfogalmazása után megvitatták a szabályok szerint, hogy megállapítsák, Isten szolgája vajon hősi fokon gyakorolta-e az erényeket. A teológiai konzultorok gyűlését 2000. október 20-án tartották meg, kedvező eredménnyel. Ezt követően a bíboros atyák és a püspökök szokásos ülészaka folyamán 2001. február 6-án – miután meghallgatták *Msrgr. Laurent Chiarinelli*, Viterbo püspökének, a per megbízottjának jelentését – hivatalosan elismerték, hogy Charles de Foucauld áldozópap a teológiai és sarkalatos erényeket és a többi erényt hősies fokban gyakorolta.

Végül, miután az alulírott bíboros prefektus gondosan mindenről jelentést tett II. János Pál pápának, Őszentsége – elfogadva és jóváhagyva a Szenttéavatási Kongregáció kívánságait – elrendelte, hogy fogalmazzák meg az Isten szolgája erényeinek hősiességéről szóló határozatot. Mindezeket szabályszerűen elvégezve, és erre a napra beidézve az alulírott bíboros prefektust, a per felelősét és saját magamat, alulírottat, a kongregáció püspöki titkárát, és mindazokat, akiket hasonló alkalmakkor kijelölnek, a fentiek jelenlétében a Szentatya ünnepélyesen kijelentette, hogy:

„Megállapítást nyert: Isten szolgája, Charles de Foucauld (Károly, Jézus Kistestvére) egyházmegyes pap hősi fokon gyakorolta a teológiai erényeket, a hitet, a reményt és a szeretetet, mind az Istennel, mind a felebarátokkal szemben, valamint az okosság, igazságosság, mértékletesség és erősség sarkalatos erényeit, és az ezekhez hozzájáruló, ebben az esetben megkívánt más erényeket.”

A Szentatya elrendelte e határozat nyilvánosságra hozatalát és a Szenttéavatási Kongregáció irattárában történő elhelyezését.

Kelt Rómában, 2001. április 24.

IOSEPHUS Card. SARAIVA MARTINS

Praefectus

EDUARDUS NOWAK

Archiep. tit. Lunensis a Secretis

(A határozat hivatalos szövegét latin nyelven írták.)

Róma 2001. április 24.

A ma reggeli szertartás a Szentatya jelenlétében a lehető legegyszerűbb volt. Mindamellet megható volt meghallgatni a Szenttéavatási Kongregáció prefektusát, amikor bemutatta Isten szolgáját, Charles de Foucauld-t, aki egyetemes kistestvér akart lenni, „aki a Szahara tuaregjeihez elvitte Jézus alázatosságát, szegénységét és szeretetét”.

Közvetlenül ezután a titkár kihirdette: a pápa elismerte, hogy Charles de Foucauld az erényeket hősies fokban gyakorolta.

A határozat elolvasása lehetővé teszi, hogy felfedezzük, illetve újra felfedezzük annak lelki útját, aki követni akarta az Úr Jézust, neki adva egész életét annyira, hogy vértanúként kívánt meghalni, ha ez az ő akarata. Nem ok nélkül kezdődik a határozat ezzel az idézettel:

„Uram, Jézus, Aki azt mondottad: »Senkinek sincs nagyobb szeretete annál, mint aki életét adja barátaiért, teljes szívemből vágyom életemet adni Érted. Nagyon buzgón kérem ezt Tőled, de azért ne az én, hanem a Te akaratod teljesejék. Felajánlom Neked az életemet: éljek vagy haljak, ahogyan legjobban tetszik Neked: Benned, Általad és Érted!”

A posztulátor felszólítja Foucauld atya minden barátját vagy tanítványát: adjanak hálát az Úrnak azért, hogy megengedte, hogy a szertartást a húsvéti idő kezdetén tartsák meg, amely ünnepi napokat az Úr dicsőségének fénye világítja meg, aki életét feláldozva értünk megmutatta, mennyire szerette barátait. Vállaljuk bátran Charles de Foucauld szentté válásának útját, ahogy ő is az Egyetlen Példaképet követte.

MAURICE BOUVIER atya

Forrás: <http://www.charlesdefoucauld.hu/dekretum.html>